AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2021/1618 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2021. április 29.)

az Európai GNSS Ügynökség 2019. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel az Európai GNSS Ügynökség 2019. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0074/2021),

A. mivel bevételi és kiadási kimutatása szerint ([1]) az Európai GNSS Ügynökség (a továbbiakban: az ügynökség) 2019. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 33 589 862,79 EUR volt, ami 2018-hoz képest 4,22%-os növekedést jelent; mivel az ügynökség költségvetése főként az uniós költségvetésből származik ([2]);

B. mivel a Számvevőszék az ügynökség 2019. évi pénzügyi évre vonatkozó beszámolójáról készített jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapította, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

Költségvetési és pénzgazdálkodás

1. megelégedéssel nyugtázza, hogy a 2019. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések nyomán a költségvetés végrehajtási aránya a 2018. évi pénzügyi évvel megegyező, 100%-os volt; megállapítja továbbá, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 85,95%-os volt, ami 2018-hoz képest 2,22%-os emelkedést jelent;

2. megjegyzi, hogy az ügynökség az alapköltségvetése mellett 2018-ban továbbra is nagy összegű átruházott költségvetést kezelt az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás (EGNOS), a Galileo hatáskör-átruházási megállapodás, a kormányzati ellenőrzésű szolgáltatásra vonatkozó hatáskör-átruházási megállapodás, valamint a Horizont 2020 keretprogramra vonatkozó hatáskör-átruházási megállapodás ellátása érdekében; megállapítja, hogy 2019-ben összesen 290 696 766,98 EUR összegű átruházott költségvetést kötöttek le és 523 494 171,23 EUR-t fizettek ki;

Teljesítmény

3. megállapítja, hogy az ügynökség fő teljesítménymutatókként használ bizonyos intézkedéseket a tevékenységei és egyéb, a költségvetési gazdálkodás javítását célzó intézkedések által nyújtott hozzáadott érték értékelésére, ilyen például a sikeresen elvégzett független sebezhetőségi értékelések százalékos aránya, valamint az előírt határidőn belüli kötelezettségvállalási és kifizetési arány;

4. üdvözli, hogy az ügynökség számviteli szolgáltatásait 2015 óta kiszervezi a Bizottsághoz, és hogy az Európai Vegyianyag-ügynökséggel megosztja belső ellenőrzési kapacitását; ösztönzi az ügynökséget, hogy törekedjen további és szélesebb körű együttműködésre az uniós ügynökségekkel;

5. felhívja az ügynökséget, hogy a hatékonyság javítása érdekében folytassa a szinergiák fejlesztését, fokozza az együttműködést és ossza meg a bevált gyakorlatokat a többi uniós ügynökséggel olyan területeken, mint az emberi erőforrások, az ingatlankezelés, az informatikai szolgáltatások és a biztonság;

6. megjegyzi, hogy 2019 júliusában az ügynökség olyan incidenst tapasztalt, amely a Galileo-szolgáltatások hatnapos üzemszünetét eredményezte, ami az érintett Galileo-infrastruktúrában a sürgős helyreállítási eljárások aktiválásához vezetett; megjegyzi, hogy az ügynökség biztonsági akkreditációs testülete elemezte a 2018–2019-es szolgáltatási üzemszüneteket, különös tekintettel a 2019. júliusira, és számos intézkedési pontot és fellépést javasolt a rendszer megbízhatóságának növelése érdekében; felszólítja az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az ezzel kapcsolatos fejleményekről;

([1]) HL C 430., 2019.12.20., 12. o.
([2]) HL C 430., 2019.12.20., 12. o.

7. megjegyzi, hogy 2019 februárjában négy új műholdat helyeztek üzembe;

8. megjegyzi, hogy a 2019. évi MyGalileoApp verseny, amelyen mintegy 150 csapat vett részt, pénzdíjat ítélt oda a Galileo 3 olyan új innovatív felhasználásának, amelyek támogatják az induló uniós vállalkozásokat és a fiatal innovátorokat üzleti potenciáljuk kibontakoztatásában;

9. megállapítja, hogy a Számvevőszéknek az ügynökségek jövőjéről szóló különjelentése (számvevőszéki különjelentés) szerint az ügynökség a gyakorlatban nagyon korlátozott autonómiával rendelkezik, tekintettel arra, hogy fő feladata a Galileo globális műholdas navigációs rendszernek a Bizottsággal kötött hatáskör-átruházási megállapodás alapján történő hasznosítása; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az ügynökség autonómiáját, különösen a hatáskör-átruházási megállapodásnak az ipari partnerekkel és közszektorbeli intézményekkel kötött számos összetett szerződés révén történő végrehajtásával kapcsolatos hatásköreit illetően; felhívja az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az ezzel kapcsolatos fejleményekről;

10. megállapítja, hogy a 2019 márciusa és szeptembere között végzett ellenőrzést követő számvevőszéki különjelentés szerint az ügynökségnek jelentős mértékben javítania kell együttműködését a tagállamokkal, a nemzetközi szervekkel és más uniós ügynökségekkel, mivel megállapítást nyert, hogy az ügynökség csak korlátozott információkkal rendelkezett a Galileo-szolgáltatások elterjedésének támogatására irányuló tagállami stratégiákról és intézkedésekről; határozottan ösztönzi az ügynökséget, hogy fokozza a tagállamokkal, nemzetközi szervekkel és más uniós ügynökségekkel folytatott együttműködését és tudásmegosztását annak érdekében, hogy növelje a Galileo-szolgáltatások elterjedését, és hogy az uniós polgárok érdekében törekedjen az uniós szakpolitikák végrehajtásának közös céljára; felhívja az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az ezzel kapcsolatos fejleményekről;

11. hangsúlyozza, hogy fokozni kell az ügynökség digitalizálását a belső működés és az irányítási eljárások tekintetében; hangsúlyozza, hogy az ügynökségnek továbbra is proaktívnak kell lennie e tekintetben, hogy mindenképpen elkerülhető legyen az ügynökségek közötti digitális szakadék; felhívja azonban a figyelmet arra, hogy minden szükséges biztonsági intézkedést meg kell tenni a kezelt adatok online biztonságát fenyegető kockázatok elkerülése érdekében; emlékeztet annak fontosságára is, hogy az ügynökség munkájának ismertebbé tétele érdekében biztosítson nagyobb láthatóságot a médiában, az interneten és a közösségi médiában;

A Galileo-incidens

12. sajnálja, hogy 2019. július 10-én egy rendszerfrissítés során szolgáltatási incidensre került sor a Galileo földi infrastruktúrájában, és hogy ez a Galileo kezdeti navigációs és időzítési szolgáltatásának hatnapos kimaradását eredményezte; üdvözli azonban, hogy a Bizottság független vizsgálóbizottságot hozott létre az incidens kivizsgálására és ajánlások megfogalmazására a hasonló incidensek jövőbeli elkerülése érdekében;

13. emlékeztet, hogy a vizsgálóbizottság hibás kezelést, egy berendezés műszaki anomáliáját, az anomália által érintett berendezés nem szabványos konfigurációját állapította meg; emlékeztet, hogy a vizsgálóbizottság a Galileo felépítéséhez és irányításához, emberi tényezőkhöz, az összetett és nem szabványos rendszerkonfigurációhoz kapcsolódó, különböző jellegű alapvető okokat állapított meg; felhívja a Bizottságot és az ügynökséget, hogy következetesen kövessék nyomon a vizsgálóbizottság ajánlásait, különös tekintettel a szolgáltatás folyamatosságára és a Galileo irányításának optimalizálására, valamint a válsághelyzetekben a felhasználókkal és a tagállamokkal való jobb intézményi kommunikáció biztosítására; felkéri a Bizottságot és az ügynökséget, hogy rendszeresen tájékoztassák a mentesítésért felelős hatóságot a nyomonkövetési intézkedésekről;

Személyzeti politika

14. megállapítja, hogy 2019. december 31-én a létszámterv végrehajtása 92,81% volt: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 139 ideiglenes alkalmazotti álláshelyből (szemben a 2018. évi 128 engedélyezett álláshellyel) 129-re neveztek ki ideiglenes alkalmazottat; megállapítja, hogy ezen felül 55 szerződéses alkalmazott és 3 kirendelt nemzeti szakértő dolgozott az ügynökségnél 2019-ben; megjegyzi, hogy a 2019. évi létszámtervében 10 további álláshelyet jelöltek ki az ügynökség számára a már biztosított egy álláshelyen felül;

15. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a számvevőszéki különjelentés szerint az ügynökségnek nehézséget okoz a szükséges technikai szakértelemmel rendelkező személyzet felvétele, valamint hogy az álláshelyek és a nemzeti szakértők hiányának ellensúlyozása érdekében az ügynökség egyre inkább kiszervezi az alapvető feladatokat magánvállalkozóknak, akiktől később függő helyzetbe kerülhet; felhívja a Bizottságot, hogy gondosan vizsgálja meg a helyzetet, és bocsássa az ügynökség rendelkezésére a szükséges személyzet felvételéhez szükséges forrásokat; felszólítja a Bizottságot, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az ügyről;

16. üdvözli az ügynökség arra irányuló erőfeszítéseit és új intézkedéseit, hogy magasan képzett, szakértő személyzetet vonzzon, toborozzon és tartson meg;

17. sajnálatát fejezi ki az ügynökség személyzetének összetételében továbbra is fennálló földrajzi egyenlőtlenségek miatt, különösen közép- és felső vezetői szinten; felhívja az ügynökséget, hogy alakítsa ki az összes tagállam megfelelő képviseletét, ugyanakkor tartsa tiszteletben a jelölteknek a tisztviselők személyzeti szabályzatának 27. cikkében említett alkalmasságát és érdemeit;

18. ösztönzi az ügynökséget, hogy folytassa a hosszú távú emberierőforrás-politikai keret kidolgozását, amely a munka és a magánélet közötti egyensúlyra, az egész életen át tartó pályaorientációra és karrierfejlesztésre, a nemek közötti egyensúlyra, a távmunkára, a földrajzi egyensúlyra, valamint a fogyatékossággal élők felvételére és integrációjára irányul;

19. megállapítja, hogy a felső vezetők (7 férfi és 4 nő) és az igazgatótanács (24 férfi és 5 nő) esetében 2019-ben nem valósult meg a nemek közötti egyensúly; kéri az ügynökséget, hogy a jövőben biztosítsa a nemek közötti egyensúlyt a felső vezetés körében; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az ügynökség igazgatótanácsi tagjainak kinevezésekor tartsák szem előtt a nemek közötti egyensúly biztosításának fontosságát;

20. aggodalmát fejezi ki az ügynökség igazgatótanácsának nagy létszáma miatt, mert ez megnehezíti a döntéshozatalt és jelentős adminisztratív költségekkel jár;

Fenntarthatóság

21. sajnálja, hogy az ügynökség még nem fogadott el szén-dioxid-csökkentési célokat; felhívja az ügynökséget, hogy hozzon létre környezetbarát munkakeretet, csökkentse szénlábnyomát és energiafogyasztását, és alakítson ki papírmentes munkafolyamatot;

22. sajnálja, hogy olyan szolgáltató szolgáltatja az energiát, amely nem részletezi az energiaforrások részarányát, ennélfogva nem állapítható meg a megújuló energia ügynökség általi felhasználása; felkéri az ügynökséget, hogy váltson át egy olyan szolgáltatóra, amely képes az energiaforrásokra vonatkozó adatok szolgáltatására;

Közbeszerzés

23. a Számvevőszék 2018. évi megállapításainak nyomon követésével kapcsolatban megállapítja, hogy az ügynökség ellen bírósági eljárás indult az Európai Unió Bíróságán (EUB), amely megkérdőjelezi a Galileo műholdas rendszer 2017 és 2027 közötti megvalósítására irányuló keretszerződéssel kapcsolatos, 1,5 milliárd EUR értékű közbeszerzési eljárás eredményét; megállapítja, hogy az Eutelsat elállt az üggyel kapcsolatos pertől, és azt az EUB törölte;

24. a Számvevőszék előző évi megállapításainak nyomon követésével kapcsolatban megállapítja, hogy az e-közbeszerzési eljárások e-benyújtási modulja nem orvosolta az ügynökség összetett közbeszerzési igényeit, és úgy határoztak, hogy a pályáztatásokat nem elektronikusan bonyolítják le, így a Bizottság által kifejlesztett e-közbeszerzési informatikai eszközök egyikét sem használják; az ügynökség válasza alapján tudomásul veszi, hogy az ügynökség újból felveszi a kapcsolatot a Bizottsággal annak érdekében, hogy értékelje az elektronikus pályáztatás lehetőségét azon beszerzések esetében, amelyek esetében az a legcélravezetőbb lehet; felszólítja az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az ezzel kapcsolatos fejleményekről;

Az összeférhetetlenségek megelőzése, kezelése és az átláthatóság

25. sajnálja, hogy az igazgatótanács nem minden tagjának önéletrajzát tették közzé az ügynökség honlapján; ismételten felhívja a hatóságot, hogy tegye közzé az igazgatótanács valamennyi tagjának önéletrajzát, és számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az e tekintetben hozott intézkedésekről; megállapítja, hogy az igazgatótanács titkársága és a belső ellenőrzési koordinátor is emlékezteti és sürgeti az igazgatótanács tagjait, hogy nyújtsák be a hiányzó dokumentumokat, és hogy az igazgatótanács érdekeltségi nyilatkozatait az ügynökség dokumentumkezelő rendszerében tárolják;

26. megállapítja, hogy a felső vezetés tagjainak önéletrajzai és érdekeltségi nyilatkozatai elérhetők az ügynökség honlapján; megállapítja azonban, hogy a vezetői posztot betöltő személyzet tagjainak önéletrajzai és érdekeltségi nyilatkozatai nem érhetők el az ügynökség honlapján; megjegyzi, hogy az ügynökség a vezetőség önéletrajzainak honlapján való közzététele céljából arra vár, hogy a Bizottság hivatalosan jóváhagyja az összeférhetetlenségre vonatkozó végrehajtási szabályokat;

27. hangsúlyozza, hogy az uniós intézményekre és ügynökségekre vonatkozó jelenlegi etikai keret széttagoltsága és a meglévő rendelkezések következetlenségei miatt jelentős hiányosságokkal küzd; kiemeli, hogy e kérdések kezeléséhez létre kell hozni egy közös etikai keretet, amely valamennyi uniós intézmény, szerv, hivatal és ügynökség esetében szigorú etikai normákról gondoskodik;

28. hangsúlyozza, hogy egyes tisztviselők az összeférhetetlenség hiányáról szóló nyilatkozatokat töltenek ki, és az etikai normák tiszteletben tartása tekintetében önértékelést végeznek; kiemeli azonban, hogy az ilyen nyilatkozatok és önértékelések nem elegendők, ezért további vizsgálatra van szükség;

Belső kontrollrendszerek

29. a Számvevőszék jelentése alapján megállapítja, hogy az ügynökség munkamegállapodást írt alá az Európai Űrügynökséggel (ESA) az EGNOS és a GALILEO programok végrehajtásáról, 2019-ben pedig az EGNOS munkamegállapodás keretében 55,5 millió EUR-t, a GALILEO munkamegállapodás keretében pedig 223,7 millió EUR-t fizetett ki; a számvevőszéki jelentés alapján megállapítja, hogy fennáll annak a kockázata, hogy az ügynökség által az ESA részére teljesített kifizetéseket az átfogó előzetes vagy utólagos stratégia hiánya miatt pontatlan költségek alapján számítják ki; az ügynökség válasza alapján megállapítja, hogy előzetes ellenőrzésre kerül sor annak megerősítése érdekében, hogy a kifizetési kérelmek összegei valóban megfelelnek a munkamegállapodásokban szereplő kifizetési terveknek és előfinanszírozásnak, és hogy utólagos ellenőrzés nem alkalmazható, mivel az ügynökségnek szerződéses kötelezettsége fizetni; az ügynökség válasza alapján megjegyzi, hogy az ügynökség elvégzi az utólagos ellenőrzést – különösen a költségek és tevékenységek költségigénylésekkel való hiánytalan összeegyeztetését – 2020 és 2023 között;

30. a számvevőszéki jelentés alapján megállapítja, hogy az ügynökség késedelmet szenved az eredeti tervek szerint 2019-ben jóváhagyandó új belsőkontroll-keretrendszer végrehajtása, valamint az üzletmenet-folytonossági terv jóváhagyása terén, amely 2015 óta a Számvevőszék nyomon követő vizsgálatainak tárgyát képezte, és amelyet csak 2020. május 15-én hagytak jóvá, ami jelentős belső hiányosságokat jelent az ügynökség eljárásaiban; az ügynökség válasza alapján tudomásul veszi, hogy szándékai szerint a belsőkontroll-keretrendszert 2020-ban véglegesíti;

31. megjegyzi, hogy a Belső Ellenőrzési Szolgálat (IAS) 2019 novemberében ellenőrzési jelentést készített az EGNOS hasznosításáról, öt fontos ajánlással és egy megvizsgálandó kérdéssel; felszólítja az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az e tekintetben elért haladásról;

32. megjegyzi, hogy a belső ellenőrzési részleg 2019-ben ellenőrizte a GSA személyzetének kapacitásépítését, és bár a jelentést 2019-ben még nem véglegesítették, úgy volt, hogy egy nagyon fontos és négy fontos ajánlást fog tartalmazni; felszólítja az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az ajánlások végrehajtása tekintetében elért haladásról;

33. megjegyzi, hogy 2019-ben az ügynökség a BDO könyvvizsgáló céget választotta ki arra, hogy a DG GROW-val (jelenleg DEFIS) kötött három hatáskör-átruházási megállapodás (EGNOS-, Galileo- és Horizont 2020 támogatások) kapcsán elvégezze a 2018. évi tevékenység három szokásos külső ellenőrzését, amelyek arra a következtetésre jutottak, hogy a DG DEFIS által átruházott forrásokat megfelelően költötték el; bár bizonyos elírásokat feltártak, nem születtek lényeges megállapítások;

34. a mentesítésért felelős hatóság korábbi években tett észrevételeivel kapcsolatos nyomonkövetési intézkedések tekintetében megjegyzi, hogy a Belső Ellenőrzési Szolgálat 2018-ban ellenőrzést végzett „Informatikai irányítás a GSA-nál” címmel, és hogy az ügynökség hat fellépést tartalmazó cselekvési tervet dolgozott ki a potenciálisan javításra szoruló területek kezelésére; megállapítja, hogy 2020 márciusában a Belső Ellenőrzési Szolgálat lezárt két fellépést, és az ügynökség elkészítette a fennmaradó fellépésekre vonatkozó összes többi dokumentumot, és az ügynökség úgy véli, hogy az előkészített csomag benyújtását követően a Belső Ellenőrzési Szolgálat képes lesz a fennmaradó fellépések többségét – ha nem is az összeset – lezárni; felszólítja az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az azzal kapcsolatos fejleményekről;

Egyéb megjegyzések

35. az ügynökségnek az Egyesült Királyság Unióból való kilépésre vonatkozó döntéséből eredő negatív hatások a lehető legkisebbre csökkentésére irányuló kötelezettségvállalásával kapcsolatban a mentesítésért felelős hatóság által tett észrevételek és megjegyzések fényében megjegyzi, hogy egyes érintett szerződéseket egyesült királyságbeli vállalkozóktól az egyik tagállam területén letelepedett vállalkozásokhoz rendeltek át, más szerződések pedig a kilépés időpontja előtt maguktól lejártak, valamint hogy a Galileo Biztonsági Megfigyelőközpontjának tartalék telephelyét az Egyesült Királyságból Spanyolországba helyezték át, biztosítva a szolgáltatások folytonosságát;

36. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2021. április 29-i állásfoglalására ([3]).

([3]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0215.